

การพัฒนาการดำเนินโครงการกิจกรรมนักศึกษาเชิงระบบ

รองศาสตราจารย์ ดร.วิรัช วรรณรัตน์

รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

อีเมล: wiwann@rpu.ac.th

สาระที่นำเสนอในบทความนี้ เป็นประเด็นสรุปจากการศึกษาผลการดำเนินโครงการกิจกรรม และการประเมินติดตามผลการดำเนินการชุดโครงการเพิ่มขีดความสามารถสู่การเป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนสร้างเสริมสุขภาพ ซึ่งมีประเด็นสาระสำคัญในการดำเนินโครงการกิจกรรม คือ ระบบและกลไกการพัฒนา ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ความสำเร็จเชิงระบบและกลยุทธ์ในการดำเนินงาน โดยด้านระบบและกลไก ประกอบด้วย แผนงานและการบริหารงาน รูปแบบการดำเนินกิจกรรม แนวทางในการพัฒนา ด้านปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จ ประกอบด้วย ข้อมูลความสำเร็จของหน่วยงานบริหารและ หน่วยงานร่วมกิจกรรมโครงการ ตลอดจนลักษณะการร่วมกิจกรรม ด้านกลยุทธ์ในการดำเนินงาน ซึ่งประกอบด้วย หลักการที่เป็นกลยุทธ์ 6 ประการ (“PISSAA”) และการเชื่อมโยงภารกิจของสถาบัน

บทนำ

ภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา ต้องส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมนักศึกษาอย่างเหมาะสมและครบถ้วน ซึ่งเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มีการดำเนินการทั้งโดยสถาบันและองค์กรนักศึกษา โดยต้องเป็นกิจกรรมที่ผู้เข้าร่วมมีโอกาสได้รับการพัฒนา สติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกายและคุณธรรม จริยธรรมที่สอดคล้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ 5 ประการ ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และยังต้องสอดคล้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่สภาวิชาชีพ หรือองค์กรวิชาชีพกำหนด ตลอดจนต้องสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต (สกอ, 2553: 61) การดำเนินกิจกรรมโครงการระดับอุดมศึกษาในการพัฒนาศักยภาพนักศึกษา มีการดำเนินการทั้งโดยส่วนกลาง และส่วนคณะสาขาวิชา โดยหน่วยงานฝ่ายกิจการนักศึกษา องค์กรนักศึกษา สภานักศึกษา ชมรมหรือสโมสรนักศึกษา ซึ่งการดำเนินงานกิจกรรมโครงการเป็นไปตามรูปแบบของสถาบัน มีการเชื่อมโยงกับหน่วยงานภายในและภายนอกในหลากหลายรูปแบบ ทั้งที่ประสบผลสำเร็จในระดับดี น่ายกย่องเป็นแบบอย่าง และระดับดีพอใช้ ที่มุ่งเพียงแต่ให้มีการดำเนินการ จากผลการดำเนินโครงการกิจกรรมและการประเมินติดตามผลการดำเนินการโครงการเพิ่มขีดความสามารถสู่การเป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนสร้างเสริมสุขภาพ ซึ่งได้

ประมวลสรุปผลการดำเนินงานในเชิงระบบและการพัฒนาการดำเนินกิจกรรมโครงการในเชิงหลักการ แนวคิด ตลอดจนแนวทางในการจัดกิจกรรมนักศึกษาไว้ ดังสาระสรุปนี้ (วิทยาลัยราชพฤกษ์, 2553: 104-110)

1. ระบบและกลไกการพัฒนา

1.1 ด้านแผนงานและการบริหารงาน สาระสำคัญประกอบด้วย ช่วงเวลาการดำเนินการและภาระงาน การรายงานความก้าวหน้า การสร้างพัฒนาทีมงาน กระบวนการติดตามประเมินผลงาน การรายงานและสรุปผล ดังนี้

1) ช่วงเวลาการดำเนินการและภาระงาน ในการกำหนดช่วงเวลาการดำเนินกิจกรรมโครงการ ควรจัดให้เหมาะสมกับสภาพและภาระงานประจำของหน่วยงานหรือสถาบัน ซึ่งต้องอาศัยการวางแผนและการจัดสรรเวลาที่สุดคล้องกับสภาพและภาระงานของสถาบันต่อการจัดกิจกรรมที่ต่อเนื่อง โดยเฉพาะในระยะเริ่มดำเนินโครงการกิจกรรม การสร้างการรับรู้และระดมความคิดในการจัดทำแผนงาน ระยะการประชาสัมพันธ์ ระยะการดำเนินกิจกรรมโครงการทั้งระยะสั้นและระยะยาว ทั้งในภาคเรียนแรกหรือภาคเรียนหลัง ระยะสิ้นสุดโครงการและการรายงานของแต่ละระยะกิจกรรมโครงการ

2) การรายงานความก้าวหน้า ในการทำหน้าที่ของผู้ปฏิบัติและการทำรายงานต้องใช้เวลาที่ต่อเนื่อง ยิ่งถ้ามีการกำหนดให้มีรายงานความก้าวหน้าของกิจกรรมโครงการและการใช้เงินเป็นระยะ จึงควรมีผู้รับผิดชอบกิจกรรมโครงการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการเบิกจ่ายเงินและการรายงานการใช้จ่ายเงินที่ต้องเป็นไปตามกรอบเวลาที่กำหนด โดยกรอบระยะเวลาที่กำหนดในการรายงานนั้น ต้องไม่เร็วเกินไป หรือ นานเกินไป ซึ่งจำเป็นต้องมีปฏิทินงานในการเบิกจ่าย การรายงานการใช้เงิน และความก้าวหน้าของการดำเนินงาน

3) การสร้างพัฒนาทีมงาน คณะทำงานควรต้องคัดสรรบุคคลที่สามารถดูแล เอาใจใส่ภาระงานอย่างต่อเนื่อง จริงจัง เข้าใจเข้าถึงงาน และบทบาทหน้าที่ในการทำงาน สามารถดำเนินงานด้วยตนเองตามกรอบแผนงาน ระบบงานที่กำหนด ไม่รอ เวลา หรือรอคำสั่ง สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและอยู่ร่วมดำเนินกิจกรรมโครงการตลอดเวลา ไม่ขาดหายหรือลาออกกลางคัน ไม่ปฏิเสธงาน รู้จักแบ่งเวลาในการปฏิบัติงานจากภาระงานประจำที่รับผิดชอบที่มีมากและหลากหลายหน้าที่

4) การติดตามประเมินผลงาน ผู้รับผิดชอบในการประเมินติดตามผล ต้องมีความชัดเจนในระบบงานและบทบาทหน้าที่ที่ต้องดำเนินการ ทั้งในการติดตามตรวจสอบภายในหน่วยปฏิบัติ และการสรุปความก้าวหน้าในหน่วยบริหารงานที่ต้องเป็นไปตามกำหนด แบบครบวงจรในการบริหารงานเชิงคุณภาพ

5) การรายงานผลและสรุปผล ควรมีต้นแบบในการรายงานที่สัมพันธ์สอดคล้องกัน มีหัวข้อประเด็นและข้อเสนอแนะในการสรุปที่คล้ายกัน ไม่เพียงเป็นการรายงานในการใช้จ่ายงบประมาณหรือเอกสารประกอบตามแผน แต่ควรสรุปผลการดำเนินงานในเชิงวิสัย มีภาพกิจกรรม แสดง รวบรวมผลงานและประมวลข้อมูลหลักฐานทั้งหมดเข้าด้วยกัน การสรุปผลและรายงานผล จำเป็นต้องใช้เวลาในการจัดทำและการเรียนรู้ร่วมกัน ภายใต้การรับรู้ เข้าใจที่ต่างกันในประสบการณ์ ซึ่งต้องมีการพัฒนาเพื่อการรับรู้และเรียนรู้ตลอดเวลา

1.2 รูปแบบการดำเนินกิจกรรม การใช้รูปแบบในการสร้างเสริมพฤติกรรมเพื่อนำไปสู่ นักศึกษาและประชาคมให้มีส่วนร่วม มีแนวทางในการเน้นการสองแบบคือ

1) คณะทำงานกำหนดระบบงาน ระดมความคิด และวางกรอบแผนงานหรือมิติ ประเด็นงานตามข้อมูลพื้นฐานที่มีอยู่ โดยให้แต่ละคณะ/ ภาควิชา สาขาวิชา ร่วมรับผิดชอบและเป็น ฝ่ายดำเนินงานในแต่ละแผนงาน พร้อมระดมความคิดในการกำหนดโครงการกิจกรรม ธารรงค์ ประชาสัมพันธ์ด้วยสื่อ การให้ความรู้ หรือเดินธารรงค์ก่อนการดำเนินการ จัดกิจกรรมโครงการ โดย นักศึกษาในแต่ละคณะ-สาขาวิชามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และเมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมหรือ สิ้นสุดโครงการต้องทำการประเมินสรุปรายงานเป็นระยะที่ต่อเนื่อง มีการนำเสนอผลงาน จัดมหรธรรณ แสดงนิทรรศการผลงานเพื่อการรับรู้และเรียนรู้ร่วมกัน

2) คณะทำงานร่วมกับฝ่ายกิจการนักศึกษาวางแผนงาน ระบบงานแบบรวมผลงาน หรือจัดมหรธรรณในระยะเริ่มต้นและสิ้นสุดโครงการ โดยแต่ละคณะ-สาขาวิชาดำเนินการจัดกิจกรรม โครงการแล้วร่วมกันนำเสนอผลงานเป็นมหรธรรณ เพื่อการรับรู้และเรียนรู้พร้อมกัน หรือจัดเป็นกลุ่ม แขนงนำนักศึกษาโดยการคัดสรรอาสาสมัครนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม จัดประชุมอบรมให้ความรู้ใน แผนงานและระบบงาน จัดกลุ่มแกนนำร่วมกันรับผิดชอบตามที่สนใจในแต่ละเรื่อง กำหนดประเด็น กิจกรรมโครงการ ดำเนินการจัดกิจกรรมโครงการอย่างต่อเนื่องแบบครบวงจร ภายใต้ประเด็นปัญหา และสิ่งแวดล้อมของแต่ละหน่วยงาน พร้อมติดตามประเมินสรุปผลการดำเนินงานเป็นระยะที่ต่อเนื่อง รวมพลังแสดงผลงานในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

1.3 แนวทางในการพัฒนา เพื่อให้การบริหารจัดการและให้การจัดกิจกรรมโครงการมี ประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล มีข้อพิจารณา ดังนี้

1) การมีระบบงานตามบริบทและสภาพแห่งตน โดยอาศัยการมีส่วนร่วมในการ กำหนดแผนงานและระบบงาน ดำเนินงานตามแผนงานและระบบงาน มีการติดตามตรวจสอบงาน และวิธีการทำงาน และมีการสรุปประเมินผลเพื่อการปรับปรุงและพัฒนางานและระบบงานอย่าง ต่อเนื่อง

การบริหารและการจัดการต้องคำนึงถึงระบบคุณภาพ อาศัยข้อมูลและสภาพที่มีอยู่เป็นพื้นฐาน ในการกำหนดแผนและระบบงาน ดำเนินงานภายใต้ความร่วมมือ ร่วมใจ ร่วมติดตามตรวจสอบกัน และกัน และมุ่งปรับปรุงพัฒนาาร่วมกัน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประสิทธิผลของผลงานและประสิทธิภาพของ การดำเนินงาน

2) การสร้างความชัดเจนในระบบงานและบทบาทหน้าที่ของทีมงาน การทำงาน ร่วมกันต้องเข้าใจกันและกัน ใช้ระบบงานร่วมกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกัน โดยมีเป้าหมายและ วิธีการทำงานที่สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่และลักษณะของการทำงานแบบมีส่วนร่วมในองค์กร ทั้งนี้ เพื่อเป็นวิถีทางนำไปสู่ความสำเร็จของผลงานเชิงคุณภาพและการปฏิบัติ ที่ดีขององค์กร

3) การจัดกิจกรรมแบบมีส่วนร่วมและแบบบูรณาการ ในองค์กรการทำงานไม่ สามารถดำเนินการด้วยบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ความร่วมมือและการเป็นเครือข่ายรวมทั้งการจัดกลุ่ม กิจกรรมที่เน้นความเป็นผู้นำนับว่ามีความสำคัญต่อการการจัดกิจกรรมเพื่อส่วนร่วมที่ต่อเนื่องและ ยาวนาน การจัดกิจกรรมจึงควรต้องพิจารณาอย่างหลากหลายภายใต้บริบทและสภาพขององค์กร คำนึงถึงจุดเน้นหลักที่ต้องดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน การต่อยอด/ต่อเติมกิจกรรมต้องสามารถทำได้ การจัดกิจกรรมรวมพลัง และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในองค์กรนับว่ามีความสำคัญยิ่งต่อการสร้างเสริม ประสพการณ์

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ

2.1 ข้อมูลพื้นฐานของสถาบัน ด้านการสร้างเสริมพัฒนาและกิจกรรมที่ปรากฏอยู่ เพราะการ ดำเนินการสร้างเสริมพัฒนาจำเป็นต้องตรงตามสภาพ สถาบันต้องมีจุดเน้นต่อการพัฒนาและสร้าง เสริม โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการกิจกรรมที่ดำเนินการอยู่ต้องดำเนินอย่างจริงจังภายใต้บริบทและ สภาพแห่งตน

กิจกรรมที่ดำเนินการต้องเป็นไปตามจุดเน้นของสถาบัน มีการบูรณาการกิจกรรมที่มีมากและ หลากหลายเข้าด้วย จัดเป็นมิติหรือประเด็นเพื่อการพัฒนาศักยภาพ ตามช่วงจังหวะเวลาที่เหมาะสม ไม่ซ้ำซ้อนกับกิจกรรมประจำที่ดำเนินการอยู่

2.2 เป้าหมายและตัวชี้วัดที่บ่งบอกต่อความสำเร็จที่ชัดเจนและชี้เฉพาะ การดำเนินโครงการ กิจกรรมจำเป็นต้องกำหนดตัวชี้วัดที่บ่งบอกความสำเร็จหรือความสัมฤทธิ์ผลทั้งเชิงปริมาณและ คุณภาพ ในการดำเนินโครงการกิจกรรมที่เป็นอยู่ การกำหนดความมุ่งหมายและตัวชี้วัดของโครงการ ควรชัดเจน ครบถ้วนควรพิจารณาในองค์รวมมากกว่าชี้เฉพาะความสำเร็จของโครงการกิจกรรมนั้น

การจัดกิจกรรมที่ขาดเป้าหมาย จัดกิจกรรมเพื่อให้รู้เพียงว่ามีการจัด ขาดความต่อเนื่อง ย่อมทำให้ผลลัพธ์ที่ได้เลือนราง

2.3 กรอบแผนงาน แผนปฏิบัติงานและระบบงานที่ชัดเจน การสร้างเสริมศักยภาพ จำเป็นต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยอาศัยการมีส่วนร่วม แผนงานและระบบงานจึงมีความจำเป็นที่ต้องกำหนดระยะ เวลาในการดำเนินการเป็นระยะ ๆ ที่ต่อเนื่องและควรมีระบบงานที่รับรู้ เข้าใจในแนวทางเดียวกัน ทั้งนี้เพราะต้องการให้นักศึกษาและบุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมและร่วมกิจกรรมตลอดภาคเรียน

2.4 ความเข้าใจ เข้าถึงของทีมงาน ความ เอาใจจริงเอาใจของทีมงานตามบทบาทหน้าที่และภาระงาน ในการดำเนินกิจกรรมโครงการจำเป็นต้องอาศัยบุคคลที่เสียสละ เอาใจใส่ในงาน มีความเข้าใจในภาระงานและหน้าที่ที่รับผิดชอบ เพราะงานสร้างเสริมเป็นการบริการที่ต้องเชื่อมโยงบุคคลหลายฝ่าย ตลอดเวลา

3. ด้านความสำเร็จเชิงระบบ

3.1 ความสำเร็จของหน่วยงานบริหาร

1) โครงสร้างการบริหารงานโครงการ หน่วยงานบริหารโครงการควรมีคณะกรรมการบริหารแบ่งหน้าที่ในการรับผิดชอบบริหารและดำเนินการเป็นฝ่ายงาน คือ ฝ่ายงานดำเนินกิจกรรม ฝ่ายงานประชาสัมพันธ์ ฝ่ายงานติดตามประเมินผล ฝ่ายงานการเงิน และฝ่ายงานธุรการหรือเลขานุการ โดยแต่ละฝ่ายงานมีคณะร่วมทำงาน 3-5 คน ในการดำเนินงานของหน่วยงานบริหารโครงการ ควรมีกรอบแผนงานกิจกรรมของแต่ละฝ่ายงาน มีการดำเนินงานกิจกรรมตามแผนงานและปฏิทินงาน มีการสรุปผลการปฏิบัติงานตามกรอบภาระงาน นำเสนอต่อกรรมการบริหารโครงการเพื่อการปรับปรุงและใช้ผลในการพัฒนางานเป็นระยะ ๆ

2) การพัฒนาเครื่องมือ แนวทางและขั้นตอนการดำเนินงาน หน่วยงานบริหารโครงการควรมีคู่มือในการดำเนินโครงการ และคู่มือสำหรับหน่วยงานร่วมโครงการ โดยกำหนดกรอบแผนงานในการดำเนิน งานของคณะกรรมการหรืออนุกรรมการ กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงาน เพื่อการสรุปผลการปฏิบัติงาน การประเมินความพึงพอใจ การประเมินผลสำเร็จ แบบสำรวจสภาพปัญหา แบบติดตามประเมินผล และแบบสรุปผลการดำเนินงานระยะสิ้นสุดโครงการ

3) การพัฒนาขีดความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหา หน่วยงานบริหารโครงการควรจัดให้มีการประชุมชี้แจง ได้จัดทำแบบสำรวจสภาพปัญหาของหน่วยงาน/หน่วยสถาบัน และ

ชี้แนะแนวทางในการจัดโครงการกิจกรรมให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา มีการจัดทำแผนงาน ดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนงาน และติดตามประเมินตรวจสอบภายในสถาบัน/ หน่วยงาน

4) การติดตามประเมินผลและการสังเคราะห์รูปแบบของการดำเนินงาน หน่วยงาน บริหารโครงการจะต้องดำเนินการติดตามประเมินผลตามแผนงาน โดยมีการนิเทศติดตามในพื้นที่ และจัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พร้อมสังเคราะห์ผลงาน ด้านการจัดกิจกรรม การประชาสัมพันธ์ การติดตามประเมินผลของหน่วยงานร่วมกิจกรรมโครงการ

3.2 ความสำเร็จของหน่วยงานร่วมกิจกรรมหรือหน่วยปฏิบัติ

1) หน่วยงานร่วมกิจกรรมโครงการ ควรมีโครงสร้าง การบริหารงาน 4 ฝ่ายงาน คือ ฝ่ายงานธุรการและการเงิน ฝ่ายงานประชาสัมพันธ์ ฝ่ายงานดำเนินการจัดกิจกรรม และฝ่ายงาน ติดตามประเมินผลภายใน โดยมีคณะอนุกรรมการบริหารและดำเนินการ 3-5 คน และแต่ละฝ่ายงาน มีคณะร่วมทำงาน 3-5 คน

2) หน่วยงานร่วมกิจกรรมโครงการมีการระดมความคิดในการวางกรอบแผนงาน มีการใช้ข้อมูล ที่มีอยู่ในการวางกรอบแผนงาน มีการต่อยอดกิจกรรมที่ดำเนินการอยู่และเสริมเติมเต็ม ให้ครบถ้วนทั้งด้านกาย จิต ปัญญา สังคมและสิ่งแวดล้อม

3) หน่วยงานร่วมกิจกรรมโครงการ ควรมีฝ่ายกิจการนักศึกษาเป็นเจ้าของงาน มีการ ดำเนินการจัดกิจกรรมโครงการตามข้อกำหนดของสถาบัน โดยฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะ/สาขาวิชา และองค์กร/ชมรมนักศึกษา เป็นฝ่ายดำเนินกิจกรรม ที่มุ่งเน้นเฉพาะนักศึกษาในสาขาวิชาหรือรวม นักศึกษาในสถาบัน

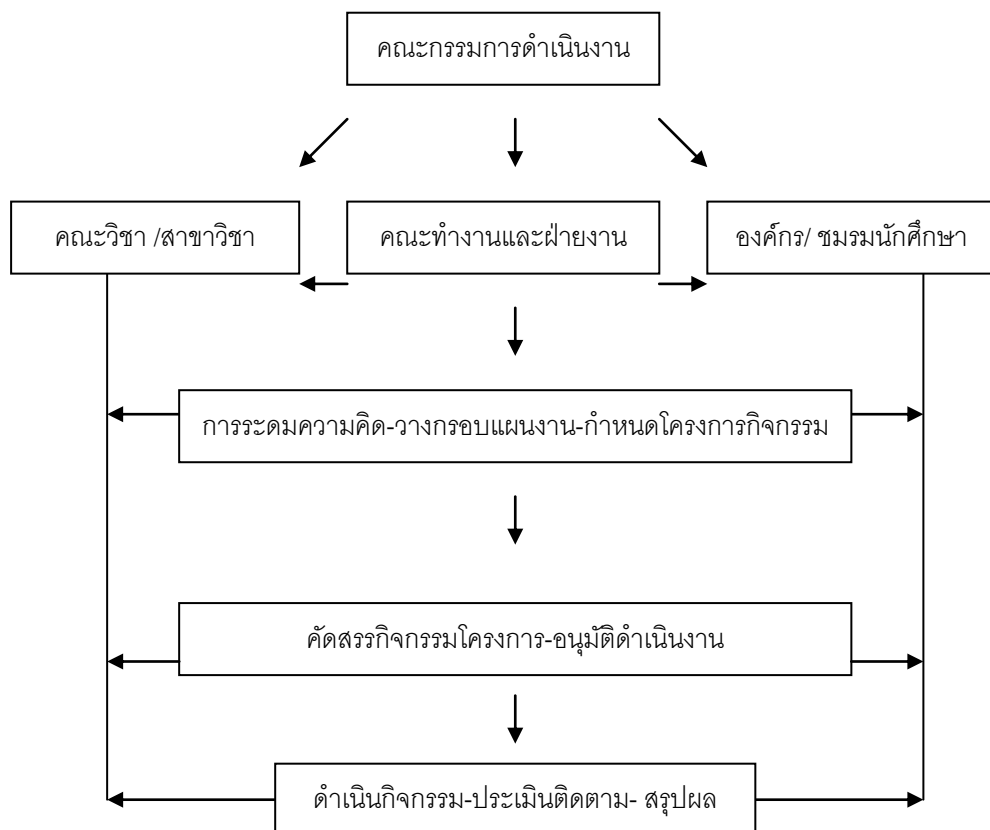
4) การดำเนินการติดตามประเมินผลภายใน จัดสรรให้คณะ/สาขาวิชา หลักสูตร ดำเนินการจัดกิจกรรมโครงการและประเมินการทำกิจกรรมเมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรม การประเมิน ติดตามภายในเป็นการสรุปรวบรวมผลและทวงถามการรายงานสรุปผลจากหน่วยปฏิบัติ

5) หน่วยงานร่วมกิจกรรมโครงการ สามารถสรุปบทเรียนที่ดำเนินการ ที่ต้องอาศัย รูปแบบที่เป็นต้นแบบร่วมกัน มีแนวสรุปการปฏิบัติที่เป็นไปในทำนองเดียวกัน ส่วนการจัดทำรูปแบบ เพื่อดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตนั้น สามารถเป็นแบบอย่างแก่ หน่วยงานและสถาบัน อยู่ในชั้น ดำเนินการได้ มองเห็นรูปแบบและแนวทางเพื่อการชี้แนะ/ เสนอแนะให้แก่หน่วยงาน/สถาบันได้

3.3 ลักษณะการร่วมกิจกรรม

รูปแบบการดำเนินการกิจกรรมโครงการของหน่วยงานร่วมกิจกรรมโครงการ หรือสถาบัน ภาระงานจะอยู่ในความรับผิดชอบของฝ่ายกิจการนักศึกษา โดยมีลักษณะการร่วมกิจกรรมในสอง ลักษณะ คือ

- ฝ่ายกิจการนักศึกษา เป็นเจ้าภาพดำเนินการ โดยจัดประชุมผู้บริหารของคณะ-ภาควิชาสาขาวิชา กำหนดแผนงาน และจัดกิจกรรมในภาพรวมโดยมีนักศึกษาของสถาบันในทุกคณะ-สาขาวิชาเข้าร่วมกิจกรรม ร่วมกับองค์กรนักศึกษาในการจัดกิจกรรมตามกรอบและแผนงาน และโดยการจัดประชุมอบรมกลุ่มผู้นำนักศึกษา วิเคราะห์ปัญหาในสถาบัน วางแผนงานและดำเนินการกิจกรรมโดยกลุ่มผู้นำและคณะทำงานของนักศึกษา
- คณะ/สาขาวิชา เป็นเจ้าภาพวิชาดำเนินการ หลังจากประชุมกำหนดกรอบ/มิติ แผนงานและประเด็น คณะ/สาขาวิชาระดมความคิดกำหนดกิจกรรมภายใต้กรอบแผนงานและดำเนินการจัดกิจกรรม ทั้งในส่วนเฉพาะสาขาวิชาหรือหน่วยเข้าร่วมกิจกรรม อาศัยความร่วมมือของสโมสรนักศึกษา/ชมรมนักศึกษาของคณะ หรือกรรมการระดับคณะ/สาขาวิชา เป็นเจ้าภาพจัดกิจกรรม เพื่อให้นักศึกษาในทุกคณะ-สาขาวิชาเข้าร่วมกิจกรรมอย่างพร้อมเพียง ดังแผนภูมิแสดงนี้

4. กลยุทธ์ในการดำเนินงานและการเชื่อมโยงกับภารกิจ

4.1 หลักการกลยุทธ์ในการดำเนินงาน

ระบบและกลไกในการดำเนินการกิจกรรม มีหลากหลายแนวคิด ในที่นี้ขอแนะนำเสนอหลักการที่เป็น กลยุทธ์ในการดำเนินงาน 6 ประการ คือ “PISSAA”

1) Participation คือ การมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กรและการสร้างเครือข่าย เป็นการร่วมคิด ร่วมทำ ในการวางแผนงาน การแบ่งหน้าที่รับผิดชอบและเป็นเจ้าของงาน การระดมความคิดเห็นจากทุกส่วน การกำหนดกรอบมิติและประเด็นกิจกรรม การประชาสัมพันธ์ภาระงานและการดำเนินงาน โดยทุกฝ่ายงาน หรือคณะทำงานมีส่วนร่วมและเข้าร่วมกิจกรรมอย่างพร้อมเพียง

2) Interaction คือ การรับรู้และเรียนรู้ระหว่างกัน ร่วมกัน มีการจัดการความรู้ที่ดี เป็นการประชุมและรณรงค์เพื่อสร้างการรับรู้และเรียนรู้ระหว่างกัน โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการกิจกรรม มีการคัดสรรกิจกรรมและดำเนินกิจกรรมร่วมกัน

3) Staff คือ การมีทีมงานที่เข้าใจ เข้าถึงและปฏิบัติงานตามบทบาทและภาระงาน เป็นการสร้างทีมงาน คณะทำงานหรือกลุ่มผู้นำในการดำเนินงานและรับผิดชอบงาน โดยให้รู้ เข้าใจ และเข้าถึงภาระงานตามบทบาทที่ร่วมกันรับผิดชอบตั้งแต่เริ่มดำเนินการจนสิ้นสุดการดำเนินงาน

4) System คือ การมีระบบงานในการดำเนินการและระบบบริหารงานเชิงคุณภาพ เป็นการพัฒนาระบบงานและกลไกการดำเนินงาน ตามกรอบบริหารจัดการเชิงคุณภาพ PDCA ทั้งระบบแผนงาน ระบบทีมงานและบุคคล ระบบการเงินงบประมาณ ระบบประชาสัมพันธ์ ระบบการดำเนินงานและขั้นตอนการปฏิบัติงาน ตลอดจนการขับเคลื่อนการดำเนินงานในทุกระบบให้สอดคล้องสัมพันธ์กันและเชื่อมโยงต่อเนื่องกัน

5) Assessment คือ การกำกับติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลเพื่อการพัฒนา เป็นการพัฒนาระบบการตรวจสอบและกำกับติดตามการปฏิบัติงานและการรายงานผลการดำเนินงานในทุกกิจกรรมและทุกระดับ โดยสรุปและรายงานผลการดำเนินงานเป็นระยะ เสนอวิธีการปฏิบัติพร้อมผลงาน และแสดงผลการดำเนินงานในทุกขั้นตอน เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันและกัน

6) Application คือ การใช้ผล นำผลมาใช้เพื่อปรับปรุงพัฒนาตามสภาพ/บริบทที่ต่อเนื่อง เป็นการนำผลการดำเนินการและผลการประเมินในทุกระยะมาพิจารณาร่วมกัน พร้อมเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงพัฒนา โดยการถอดบทเรียนร่วมกันและนำเสนอวิธีการปฏิบัติที่ดี

4.2 การเชื่อมโยงกับภารกิจของสถาบัน

การดำเนินงานโครงการกิจกรรม มีทั้งการดำเนินงานของสถาบันจากส่วนกลางที่รับผิดชอบและของฝ่ายงาน คณะทำงาน หรือ กลุ่มผู้นำ เฉพาะกิจ ซึ่งต้องมีปฏิสัมพันธ์และร่วมมือกับทุกฝ่าย ดังนั้นการเชื่อมโยงกิจกรรมโครงการกับภารกิจของสถาบัน มีแนวทางในการดำเนินการ สรุปได้ดังนี้

- 1) การจัดทำแผนงานและประเด็นกลยุทธ์ของสถาบัน ในด้านต่างๆ เพื่อกำหนดโครงการ กิจกรรม และหน่วยงานรับผิดชอบ
- 2) การสอดแทรกกิจกรรมในกระบวนการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมและเนื้อหาสาระในรายวิชา
- 3) การขยายผลการจัดกิจกรรมสู่การบริการวิชาการ การสร้างแหล่งเรียนรู้สู่ชุมชน และศักยภาพชุมชน
- 4) การสร้างองค์ความรู้ด้านการสร้างเสริมพัฒนาศักยภาพภายในสถาบันสู่การปฏิบัติจริงและสู่ชุมชน
- 5) การเสริมกิจกรรม ต่อยอดกิจกรรม จัดมหกรรมแสดงผลงานในเชิงบูรณาการเพื่อความต่อเนื่องและยั่งยืน
- 6) การใช้โอกาส นำสภาพปัญหา/ จุดอ่อนที่เกิดขึ้นสู่กิจกรรมเสริมสร้างพัฒนา ศักยภาพโดยใช้จุดเด่น จุดเน้นและวิธีการปฏิบัติที่ดีที่มีอยู่ หรือที่เทียบเคียง เป็นแนวทางปฏิบัติ กิจกรรม โครงการภายในและภายนอก

บรรณานุกรม

การประเมินติดตามผลการดำเนินการชุดโครงการเพิ่มขีดความสามารถสู่การเป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนสร้างเสริมสุขภาพ หน่วยบริหารชุดโครงการ วิทยาลัยราชพฤกษ์. พฤศจิกายน 2553.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2553.